

5.5.2011 AL/17405/07.01.01.03.01/2010

Oikeusministeriö

PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Kirjeenne 12.10.2010 (dnro 11/31/2010) Kansallisarkistoon

Asia: **ALIOIKEUKSIEN SAKON MUUNTORANGAISTUSASIAKIRJOJEN HÄVITTÄMINEN**

Oikeusministeriö on viitekohdassa mainitulla kirjeellään pyytänyt lupaa hävittää raastuvanoikeuksien ja kihlakunnanoikeuksien ajalta peräisin olevat sakon muuntorangaistusasiakirjat (pöytäkirjoja liitteinen) vuosilta 1965 – 1992 edellyttäen, että ne on arkistoitu erillisinä sarjoina eikä niitä ole sidottu yhteen muiden asiakirjojen kanssa.

Pyyntöään oikeusministeriö perustelee sillä, että vastaavat asiakirjat arkistolaitos on päätöksessään 10.8.2009 (AL/19727/07.01.01.03.01/2008) määrännyt käräjäoikeuksien arkistoissa pysyvästä säilytyksestä määräaikaiseen säilytykseen 1.1.1993 lähtien.

Oikeusministeriön esitykseen sisältyy pari epätarkkuutta/virhettä. Lupaa hävittämislle pyydetään sakon muuntorangaistusasiakirjoille (pöytäkirjat liitteinen) vuosilta 1965 – 1992 ja todetaan, että käräjäoikeuksien asiakirjojen pysyvää säilytystä koskevassa päätöksessä 10.8.2009, lupa olisi myönnetty 1.1.1993 jälkeen kertyneille asiakirjoille. Käräjäoikeudet ovat kuitenkin aloittaneet toimintansa 1.12.1993 ja arkistolaitos on päätöksessään antanut luvan soveltaa päätöstä 1.12.1993 lähtien kertyneisiin asiakirjoihin. Tämän lisäksi arkistolaitoksen päätös antaa luvan hävittää myös sakon muuntorangaistusasioiden diaarit.

Valtionarkiston/arkistolaitoksen aiemmat seulptapätökset

Valtionarkisto päätti 23.4.1990 (VA 155/33/89) oikeusministeriön esityksestä tuomiokuntien ja raastuvanoikeuksien asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä. Päätöksen mukaan sakon muuntorangaistusasiakirjat olivat pysyvästi säilytettäviä.

Valtionarkisto on 2.2.1994 (VA 42/94) määrännyt käräjäoikeuksien asiakirjojen säilytysajat (1.12.1993-). Päätöstä voidaan soveltaa soveltuvin osin myös 30.11.1993 lakkautettaviin alioikeuksiin kertyviin asiakirjoihin. Valtionarkisto määräsi sakon muuntorangaistuksiin liittyvistä asiakirjoista muuntomenettelylomakkeen A ja asiakirjavihkon 1 pysyvään säilytykseen sekä asiakirjavihkon 2 määräaikaiseen säilytykseen.

Asiakirjavihko 1 pitää sisällään arkistodiaarilehden, pöytäkirjan, hakemuksen, hakijan vakuutuksen ja päätöksen maksuttomasta oikeudenkäynnistä ellei sitä ole myönnetty sekä muut pysyvästi säilytettävät asiakirjat ja asiakirjavihko 2 puolestaan jäljennöksiä tuomioista tai erikseen laadituista päätöksistä, asianajovaltakirjoja sekä maksuttoman oikeudenkäynnin myöntämiseen johtaneet asiakirjat. Oikeusministeriön esitys perustui Valtionarkiston seurentapäätökseen 23.4.1990 (VA 155/33/89).

Arkistolaitos on päätöksellään 27.4.2001 (KA S 26/00) määrännyt sakon muuntorangaistusasiakirjoista pysyvästi säilytettäviksi hakemiston ja asiakirjavihkon 1 (sisältää diaarilomakkeen, pöytäkirjan, päätöksen, muuntovaatimuksen ja selvityksen maksetuista sakoista). Päätöksellään arkistolaitos määräsi asiakirjavihkon 2 määräaikaiseen säilytykseen (OM:n ehdotus 5 vuotta). Arkistonmuodostussuunnitelman mukaan asiakirjavihko 2 sisältää seuraavat asiakirjat: valtakirjat, virkatodistukset ja muut muuntorangaistuksen määräämiseen liittyvät asiakirjat, jotka kaikki säilytetään viisi vuotta. Mitään muita muuntorangaistuksen asiakirjoja arkistonmuodostussuunnitelmassa ei mainita. Arkistolaitoksen määräystä noudatetaan 1.1.2001 alkaen kertyneisiin asiakirjoihin.

Arkistolaitos on päätöksellään käräjäoikeuksien asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä 10.8.2009 (AL/19727/07.01.01.03.01/2008) siirtänyt oikeusministeriön esityksen mukaisesti sakon muuntorangaistusten asiakirjat (hakemukset, diaarilomakkeet, pöytäkirjat, päätökset, muuntovaatimukset ja selvitykset maksetuista sakoista) pysyvästä säilytyksestä määräaikaiseen säilytykseen. Päätöstä on lupa noudattaa soveltuvin osin taannehtivasti käräjäoikeuksille 1.12.1993 alkaen kertyneisiin asiakirjoihin.

Arkistolaitoksen päätös asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä

Arkistolaitos ilmoittaa arkistolain (831/1994) 8 §:n nojalla määräävänsä alioikeuksien sakon muuntorangaistusasiakirjat määräaikaiseen säilytykseen oikeusministeriön esityksen mukaan, mutta kuitenkin seuraavin täsmennyksin:

Raastuvanoikeuksien ja kihlakunnanoikeuksien arkistoihin 1.1.1965–30.11.1993 kertyneet sakon muuntorangaistusasiakirjat (diaarit ja pöytäkirjat liitteineen) voidaan hävittää säilytysajan umpeuduttua, mikäli niitä ei ole sidottu yhteen pysyvästi säilytettävien asiakirjojen kanssa. Mikäli sakon muuntorangaistusasiakirjat on sidottu yhteen muiden määräajan säilytettävien asiakirjojen kanssa, voidaan asiakirjat hävittää, kun kaikkien asiakirjojen säilytysaika on umpeutunut.

Pääjohtaja

Jussi Nuorteva

Ylitarkastaja

Kenneth Ahlfors